

Center for Intercultural Dialogue

Key Concepts in Intercultural Dialogue

Kluczowe pojęcia w dialogu międzykulturowym

Dialog Ponadkulturowy

Wendy Leeds-Hurwitz

DYREKTOR CENTRUM DIALOGU MIĘDZYKULTUROWEGO, USA

Pojęcie

Określenie „ponadkulturowy” dotyczy porównania dwóch lub większej liczby grup kulturowych (międzynarodowych, międzywyznaniowych, międzyetnicznych lub międzyrasowych); tym samym w dialogu ponadkulturowym bada się w jaki sposób członkowie poszczególnych grup kulturowych postrzegają i/lub angażują się w dialog. Zazwyczaj porównuje się dwie grupy, a w niektórych przypadkach trzy (lub więcej). Teoretycznie pewna logika powinna determinować wybór grup objętych badaniem, a nie tylko łatwa dostępność uczestników. Zestawienie grup w liczbie większej niż dwie jest trudniejsze, ale możliwe, gdyż prawdopodobne jest, że członkowie trzech lub większej liczby grup będą często się ze sobą kontaktować. Osoby, które badają dialog ponadkulturowy porównują różne oczekiwania kulturowe związane z praktyką dialogu, często wskazując na te założenia, dla których trudno znaleźć wspólne znaczenie ponad barierami kulturowymi.

Kto z niego korzysta

Porównania ponadkulturowe występują w antropologii i psychologii, a także w badaniach komunikacji. Niektórzy badacze specjalizują się w opisie odmienności pomiędzy dwoma konkretnymi grupami, między którymi dochodzi do częstego kontaktu, na przykład wtedy, gdy

konsultanci przygotowują pracowników korporacji wielonarodowej z siedzibą w USA do spotkań biznesowych w Chinach. Inni kładą nacisk na grupy kulturowe w sytuacji konfliktowej, analizując ich odmienne praktyki i założenia w celu zrozumienia trudności oraz opracowywania możliwych rozwiązań. Zrozumienie różnic między grupami teoretycznie prowadzi do uzyskania klarowniejszego obrazu całego spektrum ludzkich zachowań.

Zbieżność z dialogiem międzykulturowym

Choć dialog ponadkulturowy czasem traktuje się jako synonim dialogu międzykulturowego, bardziej sensowne jest użycie dostępnej, odrębnej definicji. W tym przypadku dialog *ponadkulturowy* uważa się za zasadniczy, pierwszy krok w analizie dialogu *międzykulturowego*, gdyż adekwatne zrozumienie tychże założeń poszczególnych kultur siłą rzeczy poprzedza zrozumienie tego, co ma miejsce, gdy członkowie różnych kultur nawiązują wzajemne kontakty.

Kierunki dalszych badań

Ideą w zestawieniach ponadkulturowych jest opis wszystkich istniejących grup, aczkolwiek jest wiele grup kulturowych, których założeń dotyczących dialogu jak dotąd nie udokumentowano. W chwili obecnej łatwiej byłoby wymienić kultury już udokumentowane, aniżeli podać te liczne, które wciąż pozostają

Center for Intercultural Dialogue

Key Concepts in Intercultural Dialogue

Kluczowe pojęcia w dialogu międzykulturowym

nieopisane. Dodatkowo praca badaczy z różnych dziedzin powinna być lepiej zintegrowana.

Materiały źródłowe

Carbaugh, D., Nuciforo, E. V., Saito, M., & Shin, D. (2011). "Dialogue" in cross-cultural perspective: Japanese, Korean, and Russian discourses. *Journal of International and Intercultural Communication*, 4(2), 87-108.

Wierzbicka, A. (2006). The concept of 'dialogue' in cross-linguistic and cross-cultural perspective. *Discourse Studies*, 8(5), 675-703.

Tłumacz: Michał Szwarc